

ло, той не е можалъ да апелира и да иска ржката на монархически държави. Азъ казахъ по-горѣ, че той не е билъ само противъ османското тиранство, нъ въобще противъ сички деспоти по вселенната, както сж биле и неговитѣ послѣдователи: Левски, Ботевъ и пр. Тия именно негови широки принципи го възвишаватъ още по-вече, тия сж, които ще да го укрѣпятъ да бжде той великъ мѣжду насъ и въобще мѣжду чловѣчеството, за стотини години. Ако той бѣше чистъ патриотъ въ ограничена смисълъ на тая дума, ако той бѣше наострилъ своето перо само противъ едни турци, то отдавна името му щѣше да бжде турено въ архивата, на равно съ други негови съврѣменници. Да ви кажа още и друго по-осязателно. Азъ зная мнозина горѣщи патриоти, които сж биле закльти врагове на турцитѣ, но днесъ, когато нѣма вече турци, когато ние сме свободни, тия сжщитѣ патриоти упражняватъ ролята на шпиони, много по-опасна отколкото при турцитѣ. Бѣднитѣ! тѣхъ ги подритналъ вѣкътъ, гѣ мислели, че само турцитѣ сж тирани!...

Въ кжсо да кажа, идентѣ и принципитѣ, които покойниятъ е проповѣдвалъ смѣло, преди 12 години, въ чужда земя — днесъ ние синца ся боимъ отъ тия идеи, съ срамъ и съ унижение го казвамъ — насъ ни е страхъ отъ тия идеи. А като негова вѣстникъ — да не